

Pravděpodobně největší sluňák v České republice. Foto Petr Uhlík.

Habartovské sluňáky

Petr Uhlík, Muzeum Sokolov
Petr Rojík, Sokolovská uhelná

V okolí Habartova a Lítova se nachází jeden z nejobtížnějších výskytů křemencových balvanů, lidově nazývaných sluňáky. Nejzajímavější a největší kamenné bloky spatříme severně od obce, při výcházce příměstským lesem mezi Habartovem a městskou částí Kluč. Největšímu z největších se odedávna říká „Velký kámen“ a má úctyhodné rozměry: nad úroveň terénu vystupující část je dlouhá 7,4 metru, široká až 5,6 metru, vysoká až 3,2 metru a váží asi 210 tun. Na temeni „Velkého kamene“

Na největším sluňáku se nachází menší skalní mísy.
Foto Petr Uhlík.

se nachází několik skalních mís, které vznikly zvětváváním a odnosem méně odolných částí kamene.

Původ habartovských balvanů sahá do období ukládání starosedelského souvrství před 34 milióny let. V tomto období docházelo k usazování a hutnění hrubozrnného i jemnozrnného štěrku a písku pravěké řeky. Ukázky tohoto geologického procesu jsou známé z údolí řeky Svatavy v okolí stejnojmenné obce a zejména z údolí Ohře u Starého Sedla, po kterém byl soubor vrstev pojmenován. Naše oblast se v tomto období nacházela jižněji. Ve velmi teplém podnebí docházelo ke kaolinickému zvětvávání svorových rul, uvolněné křemičité látky stmelily valouny, oblázky a zrna písku. Zatímco měkké horniny během času zvětraly a byly odplaveny, tvrdé a odolné bloky křemenců odolaly do současnosti. Habartovský „Velký kámen“ je pravděpodobně největším sluňákem v České republice.

Sluňáky se roztroušeně vyskytují v celém Českém masivu, známé jsou například z Kadaňska, Mostecká, jihočeských pánví či Plzeňska. Jako svědkové geologické minulosti našeho kraje si rozhodně zaslouží pozornost.